

LEGE nr. 184 din 12 aprilie 2001 privind organizarea și exercitarea profesiei de arhitect*) - Republicată

CAPITOLUL I: Dispoziții generale

Art. 1

Prezenta lege reglementează modul de exercitare a profesiei de arhitect și constituirea Ordinului Arhitecților din România, ca formă de organizare independentă, nonprofit, autonomă, apolitică și de interes public.

Art. 2

(1) Activitatea în domeniul arhitecturii este un act de cultură de interes public, cu implicații urbanistice, economice, sociale și ecologice.

(2) Creația arhitecturală este menită să organizeze funcțional și estetic spațiul construit, având obligația de a-l insera armonios în mediul înconjurător, în respectul peisajelor naturale și al patrimoniului imobiliar.

Art. 3

Potrivit legii, construcțiile civile, industriale, agricole sau de orice altă natură se pot realiza numai cu respectarea autorizației de construire, în baza reglementărilor privind proiectarea și executarea construcțiilor.

Art. 4

(1) Poartă titlul de arhitect absolventul cu diplomă sau alt document echivalent eliberat de instituțiile de învățământ superior de arhitectură recunoscute de statul român, care îndeplinesc criteriile minime obligatorii de autorizare și acreditare pentru programul de studii universitare de arhitectură din domeniul de licență arhitectură, prevăzute în anexa nr. 3 la Hotărârea Guvernului nr. 469/2015 pentru aprobarea criteriilor minime obligatorii de autorizare și acreditare pentru programele de studii universitare de Medicină, Medicină dentară, Farmacie, Asistență medicală generală, Moașe, Medicină veterinară, Arhitectură.

(2) Este interzisă utilizarea titlului de arhitect de către persoanele care nu dețin această calificare profesională în baza unui titlu oficial de calificare.

(2¹) Stagiul arhitectului de interior și dreptul de semnătură se evidențiază și intră în organizarea Ordinului Arhitecților din România.

▶(la data 06-apr-2017 Art. 4, alin. (2) din capitolul I completat de Art. 1 din Legea 43/2017)

(3) Poartă titlul de arhitect de interior absolventul cu diplomă de arhitect de interior obținută în specializarea arhitectură de interior la o instituție acreditată de învățământ superior din România.

▶(la data 01-feb-2016 Art. 4 din capitolul I modificat de Art. 1, punctul 1. din Ordonanța 12/2016)

Art. 5

(1) Poartă titlul de arhitect și cetățenii statelor membre ale Uniunii Europene, cetățenii statelor membre ale Spațiului Economic European, precum și cetățenii Confederației Elvețiene, absolvenți cu diplomă de licență sau cu alt document echivalent eliberat de instituțiile de învățământ superior de arhitectură recunoscute în unul dintre statele menționate și care îndeplinesc condițiile minime de formare pentru profesia de arhitect prevăzute în legislația statului de origine, cu respectarea prevederilor art. 46 din Directiva 2005/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 septembrie 2005 privind recunoașterea calificărilor profesionale, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 255 din 30 septembrie 2005, denumită în continuare Directiva 2005/36/CE.

▶(la data 01-feb-2016 Art. 5, alin. (1) din capitolul I modificat de Art. 1, punctul 2. din Ordonanța 12/2016)

(2) Poartă titlul de arhitect și absolvenții, cetățeni ai statelor membre ale Uniunii Europene, cetățeni ai statelor membre ale Spațiului Economic European și cetățeni ai Confederației Elvețiene, cu diplomă de licență sau alt document echivalent obținut în cadrul unor programe sociale ori ca urmare a absolvirii unor cursuri superioare cu frecvență parțială în domeniul arhitecturii și care au dobândit nivelul minim necesar de cunoștințe, deși nu au fost respectate condițiile referitoare la durata minimă a studiilor prevăzute în legislația statului de origine, cu respectarea prevederilor art. 46 alin. (2) din Directiva 2005/36/CE. Aceste persoane trebuie să aibă o experiență profesională de minimum 7 ani sub îndrumarea unui arhitect cu drept de semnătură ori alt drept echivalent sau a unei firme de arhitectură și să promoveze un examen de absolvire de nivel universitar, echivalent cu examenul final pentru obținerea diplomei sau a altui document echivalent, cu respectarea prevederilor art. 46 alin. (1) lit. b) din Directiva 2005/36/CE.

▶(la data 01-feb-2016 Art. 5, alin. (2) din capitolul I modificat de Art. 1, punctul 2. din Ordonanța 12/2016)

(3) Cetățenii statelor membre ale Uniunii Europene, cetățenii statelor membre ale Spațiului Economic European și cetățenii Confederației Elvețiene au dreptul la utilizarea titlului legal academic deținut, a celui dobândit prin înregistrarea la organismul profesional din statul membru de proveniență și, unde este cazul, a abrevierii utilizate în statul membru de proveniență în limba aceluia stat.

(4) Cetățenii statelor membre ale Uniunii Europene, cetățenii statelor membre ale Spațiului Economic European și cetățenii Confederației Elvețiene autorizați să poarte titlul de arhitect în baza unui act normativ al statului membru respectiv, prin care autoritățile competente conferă acest titlu personalităților care s-au distins în mod deosebit prin realizări în domeniul arhitecturii, pot utiliza acest titlu în România.

Art. 6

(1) Ordinul Arhitecților din România este autoritatea competentă pentru recunoașterea titlurilor oficiale de calificare în profesia de arhitect, pentru cetățenii statelor membre ale Uniunii Europene, cetățenii statelor membre ale Spațiului Economic European și cetățenii Confederației Elvețiene.

(2) Titlurile oficiale de calificare în profesia de arhitect ale cetățenilor statelor membre ale Uniunii Europene, ale cetățenilor statelor membre ale Spațiului Economic European și ale cetățenilor Confederației Elvețiene se supun procedurii de recunoaștere în vederea exercitării profesiei de arhitect pe teritoriul României, aprobată prin hotărâre a Guvernului.

(3) Prin excepție de la prevederile alin. (2), regimul general de recunoaștere a calificărilor profesionale prevăzut de Legea nr. 200/2004 privind recunoașterea diplomelor și calificărilor profesionale pentru profesiile reglementate din România, cu modificările și completările ulterioare, se aplică profesiei de arhitect, în condițiile prevăzute la art. 1 alin. (4) din Legea nr. 200/2004, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 7

(1) Titlurile oficiale de calificare în profesia de arhitect de interior obținute în statele membre ale Uniunii Europene, Spațiului Economic European sau în Confederația Elvețiană sunt recunoscute de Ordinul Arhitecților din România, potrivit prevederilor Legii nr. 200/2004, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Titlurile oficiale de calificare în profesia de arhitect de interior obținute în statele terțe sunt recunoscute de Ministerul Educației Naționale, în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

Art. 8

(1) Activitatea arhitectului în domeniile arhitecturii, urbanismului și amenajării teritoriului constă în:

a) proiectarea, consilierea, asistența tehnică și supravegherea lucrărilor de construcții, restaurări de monumente, peisagistică, design, amenajări și decorațiuni interioare, scenografie și alte asemenea activități;

b) studiul, cercetarea, planificarea, consilierea și reglementarea specifică în domeniile arhitecturii, urbanismului, amenajării teritoriului, construcțiilor, utilizării materialelor de construcție și tehnologiilor specifice;

c) verificarea, avizarea, aprobarea, controlul și expertiza tehnică a proiectelor de arhitectură.

(2) Practica arhitecturii este un act complex de creație tehnică și estetică și de furnizare de servicii, care se realizează prin întocmirea de proiecte, coordonarea studiilor și documentațiilor conexe întocmite de alți specialiști, studii, teme și programe de cercetare, proiectare și concursuri, documentații tehnice, machete, relevee și alte asemenea activități.

CAPITOLUL II: Exercițarea profesiei de arhitect

SECȚIUNEA 1: Dobândirea și exercitarea dreptului de semnătură

Art. 9

Exercițarea profesiei de arhitect se face atât în sectorul privat, cât și în sectorul public, conform prevederilor legale.

Art. 10

(1) Dreptul de semnătură implică asumarea de către persoana care îl exercită a întregii responsabilități profesionale față de client și autoritățile publice cu privire la calitatea soluțiilor propuse, cu respectarea legislației în domeniu.

(2) Dreptul de semnătură se exercită olograf, cu menționarea în clar a numelui, prenumelui și a numărului de înregistrare în Tabloul Național al Arhitecților, pe toate documentațiile elaborate în cadrul tuturor fazelor de proiectare și autorizare, inclusiv pe durata execuției și la recepția lucrărilor.

(3) Exercițarea dreptului de semnătură implică independența în luarea deciziilor cu caracter profesional.

Art. 11

(1) Proiectele de arhitectură pentru materializarea cărora legea impune obținerea autorizației de construire vor fi elaborate de un arhitect cu drept de semnătură sau de un conductor arhitect cu drept de semnătură. Proiectele de arhitectură de interior pentru materializarea cărora legea impune obținerea autorizației de construire pot fi semnate și de către un arhitect de interior cu drept de semnătură.

(2) Arhitecții dobândesc drept de semnătură acordat de către Ordinul Arhitecților din România, în condițiile legii, dacă au exercițiul deplin al drepturilor civile, dacă îndeplinesc condițiile de onorabilitate și de stagiul sau, după caz, de experiență profesională practică, prevăzute de prezenta lege și de Directivă. Obținerea dreptului de semnătură de către arhitecți atrage obligatoriu înscrierea acestora în Tabloul Național al Arhitecților, în condițiile legii.

(3) Condiția de onorabilitate prevăzută la alin. (2) se consideră a fi îndeplinită:

a) dacă arhitectul solicitant al dreptului de semnătură nu i-a fost interzisă definitiv sau temporar exercitarea profesiei prin hotărâre judecătorească definitivă, ca pedeapsă complementară pentru săvârșirea unei infracțiuni în legătură cu exercitarea profesiei;

b) dacă arhitectul solicitant al dreptului de semnătură nu a săvârșit abateri disciplinare care au fost sancționate de Ordinul Arhitecților din România cu retragerea definitivă a dreptului de semnătură, potrivit prezentei legi.

(4) Dreptul de semnătură al conductorilor arhitecți și al arhitecților de interior se exercită pe teritoriul României și este limitat la categoriile de lucrări pentru care legea recunoaște acest drept.

(5) Dobândirea dreptului de semnătură se face în baza unei cereri adresate Ordinului Arhitecților din România, însoțită de copia titlului oficial de calificare și de certificat privind dobândirea experienței profesionale practice, împreună cu un portofoliu cuprinzând lucrările la care solicitantul a colaborat în perioada de stagiul.

(6) Evaluarea cunoștințelor, aptitudinilor și experienței profesionale relevante se face de către o comisie formată din arhitecți cu drept de semnătură, numită de către Consiliul național, potrivit prevederilor Regulamentului Ordinului Arhitecților din România.

(7) Procedura de acordare a dreptului de semnătură trebuie finalizată în termen de maximum 3 luni de la data prezentării documentației complete de către solicitant.

Art. 12

(1) Cetățenii statelor membre ale Uniunii Europene, cetățenii statelor membre ale Spațiului Economic European și cetățenii Confederației Elvețiene care solicită stabilirea în România și îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 5 și 6 referitoare la deținerea titlului de calificare și exercitarea profesiei de arhitect și care au drept de semnătură pe teritoriul unuia dintre aceste state sau un drept echivalent vor dobândi drept de semnătură pe teritoriul României prin recunoașterea automată a acestui drept.

(2) Cetățenii statelor membre ale Uniunii Europene, cetățenii statelor membre ale Spațiului Economic European și cetățenii Confederației Elvețiene care solicită stabilirea în România și îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 5 și 6 referitoare la deținerea titlului de calificare și exercitarea profesiei de arhitect și care nu au drept de semnătură sau alt drept echivalent obținut pe teritoriul unuia dintre aceste state vor dobândi, la cerere, drept de semnătură pe teritoriul României, în aceleași condiții ca și cetățenii români.

(3) Arhitecții cetățeni ai statelor membre ale Uniunii Europene, cei ai statelor membre ale Spațiului Economic European și cetățenii Confederației Elvețiene care au dreptul de a exercita profesia de arhitect cu drept de semnătură sau alt drept echivalent în unul dintre aceste state și care solicită dreptul de a presta temporar sau ocazional servicii în domeniul arhitecturii pe teritoriul României, fără a solicita stabilirea în România, vor dobândi drept de semnătură fără să fie înscriși în Tabloul Național al Arhitecților și vor fi înregistrați automat în Ordinul Arhitecților din România, pe durata prestării serviciilor respective.

(4) Documentele necesare înregistrării, la prima prestare de servicii în domeniul arhitecturii sau în cazul în care au intervenit modificări ale situației față de cea inițială, reținută în documente, în cazul prestațiilor temporare sau ocazionale, sunt:

a) o declarație prealabilă scrisă, în care se precizează domeniul de asigurare sau alte mijloace de protecție personală sau colectivă privind responsabilitatea profesională de care solicitantul beneficiază în România;

- b)** copia documentului care atestă cetățenia solicitantului;
  - c)** documentul emis de statul membru de stabilire a solicitantului, prin care se atestă că, la data eliberării acestuia, titularul este stabilit legal în respectivul stat și că nu îi este interzisă definitiv sau temporar exercitarea activităților de arhitect;
  - d)** copiile diplomelor, certificatelor sau ale altor titluri oficiale de calificare în profesia de arhitect.
- (5)** Declarația prevăzută la alin. (4) lit. a) se reînnoiește o dată pe an, dacă prestatorul are în vedere să își exercite profesia de arhitect temporar sau ocazional, în cursul anului respectiv, sau în cazul unei modificări a situației sale față de cea inițială.
- (6)** Caracterul temporar și ocazional al prestării de servicii în domeniul arhitecturii se verifică, de la caz la caz, în special în funcție de durata prestării, frecvența, periodicitatea și continuitatea acestora, de către Ordinul Arhitecților din România.
- (7)** Ordinul Arhitecților din România va accepta ca dovadă de onorabilitate un document emis cetățeanului unui stat membru al Uniunii Europene, al Spațiului Economic European sau al Confederației Elvețiene de către autoritatea competentă din statul de proveniență a acestuia; acest document trebuie să fie prezentat la cel mult 3 luni de la data eliberării sale de către autoritatea competentă din statul de proveniență.
- (8)** Arhitecții cetățeni ai statelor membre ale Uniunii Europene, cetățeni ai statelor membre ale Spațiului Economic European sau cetățeni ai Confederației Elvețiene care își exercită profesia pe teritoriul României se supun regulilor și procedurilor referitoare la folosirea titlului profesional, regulilor profesionale, deontologice și disciplinare aplicabile profesiei, în conformitate cu prevederile prezentei legi.
- (9)** Ordinul Arhitecților din România va pune la dispoziția persoanelor interesate informații privind legislația națională specifică și Codul deontologic al profesiei de arhitect.

Art. 12¹

- (1)** Pentru recunoașterea calificării de arhitect sau a dreptului de semnătură pe teritoriul României, Ordinul Arhitecților din România se asigură că toate cerințele, procedurile și formalitățile legate de accesul la aspecte reglementate de prezenta lege pot fi îndeplinite de la distanță și prin mijloace electronice, în condițiile legislației în vigoare, și informează inclusiv prin mijloace electronice despre toate cerințele, procedurile și formalitățile privind accesul la aspecte reglementate ale profesiei de arhitect în România.
- (2)** Prevederile alin. (1) nu se aplică în cazul desfășurării stagiilor profesionale sau a procedurilor de evaluare a cunoștințelor, aptitudinilor și experienței profesionale relevante.

Art. 12²

- (1)** În cazul în care există îndoieli justificate, Ordinul Arhitecților din România poate solicita autorităților competente din statele membre de stabilire să furnizeze orice informație relevantă pentru legalitatea stabilirii și buna conduită a prestatorului de servicii, precum și absența unor sancțiuni disciplinare sau penale cu caracter profesional. În cazul în care Ordinul Arhitecților din România decide să verifice calificările profesionale ale prestatorului de servicii de arhitectură, poate solicita informații privind cursurile de formare absolvite în măsura necesară pentru evaluarea diferențelor semnificative care pot avea efecte negative asupra sănătății sau siguranței publice. Schimbul de informații respectă prevederile legale în vigoare privind protecția datelor cu caracter personal din Legea nr. 677/2001 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, cu modificările și completările ulterioare, și din Legea nr. 506/2004 privind prelucrarea datelor cu caracter personal și protecția vieții private în sectorul comunicațiilor electronice, cu modificările și completările ulterioare.
- (2)** Ordinul Arhitecților din România, în calitate de autoritate competentă, realizează schimbul de informații privind sancțiunile disciplinare sau penale cu caracter profesional dispuse împotriva arhitecților membri, cu respectarea datelor cu caracter personal, prin alertă în cadrul Sistemului de informare al pieței interne - IMI, cel târziu în termen de 3 zile de la data adoptării deciziei de restrângere sau interdicere, în întregime sau în parte a exercitării profesiei de arhitect sau a dreptului de semnătură. Aceste informații se limitează la identitatea persoanei, profesia în cauză, informații cu privire la autoritatea sau instanța care a adoptat hotărârea privind restrângerea sau interdicția, sfera de aplicare a restricției și perioada în cursul căreia se aplică restricția sau interdicția.

▶(la data 01-feb-2016 Art. 12 din capitolul II, secțiunea 1 completat de Art. 1, punctul 3. din Ordonanta 12/2016)

Art. 13

Condițiile în care posesorii unor titluri oficiale de calificare în profesia de arhitect, care sunt cetățeni ai altor state în afara celor menționate la art. 5, denumite în continuare state terțe, pot să își exercite profesia în România, să dobândească drept de semnătură și să solicite înscrierea în Tabloul Național al Arhitecților vor fi stabilite, în condiții de reciprocitate, prin convenții încheiate de statul român cu statele de origine ale acestora, cu respectarea cel puțin a condițiilor minime de formare în profesia de arhitect prevăzute de Directivă.

Art. 14

- (1)** În vederea dobândirii dreptului de semnătură, arhitectul, conform prevederilor Directivei, își desfășoară activitatea profesională ca stagiar pe o perioadă de minimum 2 ani, la un birou de arhitectură sau la o societate de proiectare, sub îndrumarea unui arhitect cu drept de semnătură.
- (2)** Stagiul prevăzut la alin. (1) poate fi redus la un an în cazul arhitecților care au dobândit experiență de minimum 2 ani consecutivi în cadrul serviciilor de specialitate ale administrației publice centrale sau locale.
- (2¹)** Stagiul profesional se poate efectua integral sau parțial într-un alt stat membru sau, după caz, într-un stat terț.

▶(la data 01-feb-2016 Art. 14, alin. (2) din capitolul II, secțiunea 1 completat de Art. 1, punctul 4. din Ordonanta 12/2016)

- (3)** Condițiile efectuării stagiului pe teritoriul României în vederea dobândirii experienței profesionale practice, drepturile și obligațiile arhitectului stagiar, precum și cele ale Ordinului Arhitecților din România față de acesta, orientările cu privire la organizarea și recunoașterea stagiilor profesionale efectuate într-un alt stat membru sau într-un stat terț sunt reglementate prin Regulamentul Ordinului Arhitecților din România, în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

▶(la data 01-feb-2016 Art. 14, alin. (3) din capitolul II, secțiunea 1 modificat de Art. 1, punctul 5. din Ordonanta 12/2016)

- (3¹)** Recunoașterea stagiului profesional, efectuat parțial sau integral într-un stat membru sau într-un stat terț, nu înlocuiește cerința prevăzută la art. 11 alin. (6) privind dobândirea dreptului de semnătură.

▶(la data 01-feb-2016 Art. 14, alin. (3) din capitolul II, secțiunea 1 completat de Art. 1, punctul 6. din Ordonanta 12/2016)

(4) Pentru absolvenții de arhitectură cu diplomă de doctor în domeniu, durata stagiului se reduce la un an.

(5) După efectuarea stagiului, arhitectul poate dobândi dreptul de semnătură conferit de Ordinul Arhitecților din România, în condițiile prezentei legi.

Art. 15

Arhitecții stagiați pot semna în perioada stagiaturii studii, planuri și proiecte proprii, care nu presupun eliberarea unei autorizații de construire.

Art. 16

Exercitarea dreptului de semnătură, potrivit prezentei legi, este incompatibilă cu situațiile în care:

a) arhitectul îndeplinește pentru același proiect funcția de verificator, de expert sau de consilier ales în cadrul administrației publice implicate în procesul de avizare sau de autorizare;

b) arhitectul este funcționar public în cadrul autorității administrației publice centrale sau locale care are în competență avizarea, autorizarea și controlul lucrării în cauză.

Art. 17

Exercitarea dreptului de semnătură fără îndeplinirea condițiilor prevăzute de prezenta lege constituie infracțiune și se pedepsește potrivit legii penale.

SECȚIUNEA 2: Modalități de exercitare a profesiei de arhitect

Art. 18

(1) Dreptul de semnătură se poate exercita în cadrul birourilor individuale, birourilor asociate, societăților de proiectare sau altor forme de asociere constituite conform legii.

(2) Indiferent de formele de exercitare a profesiei precizate la alin. (1), arhitecții cu drept de semnătură pot dobândi calitatea de proiectant general.

(3) Indiferent de modalitatea de exercitare a profesiei, arhitecții cu drept de semnătură pot angaja salariați.

(4) Persoanele juridice prevăzute la alin. (1), care nu au în cadrul personalului un arhitect cu drept de semnătură și care desfășoară activități de proiectare, au obligația ca, pentru întocmirea documentațiilor de urbanism și a proiectelor de arhitectură supuse aprobării sau autorizării, să folosească pe baze contractuale serviciile unui arhitect cu drept de semnătură.

Art. 19

(1) Modalitatea de exercitare a profesiei se declară de către arhitect și se înregistrează la Ordinul Arhitecților din România.

(2) Birourile individuale se pot asocia prin contract.

(3) Raporturile contractuale se stabilesc între biroul individual și client sau, în cazul birourilor asociate, aceste raporturi se stabilesc între unul dintre birourile individuale implicate și client.

SECȚIUNEA 3: Drepturile și obligațiile arhitecților cu drept de semnătură

Art. 20

Arhitectul cu drept de semnătură are următoarele drepturi:

a) să elaboreze și să semneze documentele prevăzute la art. 11 alin. (1);

b) să verifice în timpul execuției lucrării conformitatea acesteia cu autorizația emisă, chiar dacă asistența tehnică nu i-a fost încredințată;

c) să beneficieze de un onorariu just pentru serviciile prestate, corespunzător valorii, timpului necesar și responsabilității asumate, negociat în mod liber cu clientul. Ordinul Arhitecților din România, cu avizul Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice și al Ministerului Culturii, elaborează sistemul de informații asupra costurilor pentru proiectarea de arhitectură, care se va face public. Sistemul de informații asupra costurilor pentru proiectarea de arhitectură cuprinde modalități puse la dispoziția arhitecților pentru a calcula costurile și pentru a negocia onorariile care se percep. Sistemul de informații asupra costurilor pentru proiectarea de arhitectură nu are caracter obligatoriu, nu impune obligații prestatorilor sau beneficiarilor și nu stabilește onorarii minime ori maxime;

d) să introducă în contractul încheiat cu clientul clauze privind protecția dreptului de autor.

Art. 21

Arhitectul cu drept de semnătură are următoarele obligații:

a) să cunoască și să respecte reglementările legale în vigoare referitoare la exercitarea profesiei de arhitect;

b) să respecte Codul deontologic al profesiei de arhitect și Regulamentul Ordinului Arhitecților din România;

c) să facă cunoscută clientului obligația de a obține și de a respecta avizele, acordurile și autorizațiile necesare, prevăzute de lege;

d) să se preocupe de perfecționarea calificării profesionale;

e) să își asume, prin exercitarea dreptului de semnătură, întreaga responsabilitate profesională față de client și autorități, manifestând conștiinciozitate și probitate profesională;

f) să servească interesele clientului în acord cu interesul public și cu exigențele profesionale.

SECȚIUNEA 4: Suspendarea și încetarea dreptului de semnătură. Radierea din Tabloul Național al Arhitecților

Art. 22

Dreptul de semnătură se suspendă:

a) temporar, la cererea persoanei înscrise;

b) după 6 luni, în caz de neplată fără justificare a cotizațiilor anuale către Ordinul Arhitecților din România, până la achitarea lor integrală;

c) pe perioada suspendării dreptului de a profesa, dispusă prin hotărâre judecătorească definitivă;

d) cu titlu de sancțiune disciplinară, pe toată durata sancțiunii.

Art. 23

(1) Dreptul de semnătură încetează:

a) prin renunțarea scrisă la exercițiul dreptului de semnătură;

b) dacă persoana înscrisă a fost condamnată definitiv pentru o faptă prevăzută de lege, în legătură directă cu exercitarea dreptului de semnătură, sau dacă i s-a aplicat pedeapsa complementară a interdicției exercitării profesiei, printr-o hotărâre judecătorească definitivă.

(2) Încetarea dreptului de semnătură atrage pierderea calității de membru al Ordinului Arhitecților din România și

radierea din Tabloul Național al Arhitecților.

CAPITOLUL III: Ordinul Arhitecților din România

SECȚIUNEA 1: Atribuțiile și organizarea Ordinului Arhitecților din România

Art. 24

(1) Ordinul Arhitecților din România, denumit în continuare și Ordinul, se înființează în condițiile legii ca organizație profesională, nonprofit, cu personalitate juridică de drept privat, apolitică, de interes public, cu patrimoniu și buget proprii, autonomă și independentă. Ordinul are rolul de a reprezenta și ocroti, la nivel național și internațional, interesele profesiei de arhitect.

(2) Ordinul Arhitecților din România are sediul central în municipiul București și este organizat cu filiale în teritoriu. Activitatea lui se finanțează din taxe de înscriere, cotizații anuale ale membrilor, fonduri rezultate din activități științifice, economice și editoriale pe care le desfășoară, organizarea de concursuri de arhitectură, amenajare urbană și peisagistică, precum și din donații, legate, sponsorizări sau alte surse, în condițiile legii.

(3) Din Ordin fac parte arhitecții și conductorii arhitecți cu sau fără drept de semnătură, urbanistii diplomați fără drept de semnătură sau cărora le-a fost acordat, în condițiile legii, drept de semnătură similar conductorilor arhitecți, arhitecții de interior cu drept de semnătură, stagiarii și orice deținător al titlului de arhitect, la cererea acestora.

(4) Prezentă lege nu limitează dreptul de liberă aderare a arhitecților la alte forme de asociere profesională.

(5) Ordinul are obligația de a publica anual în Monitorul Oficial al României, Partea I, Tabloul Național al Arhitecților, Regulamentul Ordinului Arhitecților din România, Codul deontologic al profesiei de arhitect și sistemul de informații asupra costurilor pentru proiectarea de arhitectură.

Art. 25

(1) Ordinul Arhitecților din România are următoarele atribuții:

- a)** protejează și promovează calitatea produsului de arhitectură și urbanism;
- b)** urmărește exercitarea competentă și calificată a profesiei în respectul codului deontologic al acesteia;
- c)** propune reglementări legislative și normative specifice, în vederea promovării lor;
- d)** reprezintă interesele membrilor săi în fața autorităților publice și administrative, precum și în organismele profesionale internaționale;
- e)** acordă arhitecților dreptul de semnătură și gestionează Tabloul Național al Arhitecților.

(2) Atribuția Ordinului Arhitecților din România privind acordarea dreptului de semnătură nu poate fi exercitată de nicio altă instituție sau asociație profesională.

Art. 26

Drepturile și obligațiile membrilor Ordinului Arhitecților din România se stabilesc prin regulamentul acestuia.

Art. 27

(1) Forurile de conducere ale Ordinului Arhitecților din România sunt:

- a)** Conferința națională;
- b)** Consiliul național;
- c)** Colegiul director;
- d)** președintele Ordinului.

(2) Persoanele alese în Consiliul național, în Colegiul director sau ca președinte al Ordinului au un mandat de 4 ani. Ele nu pot exercita mai mult de două mandate consecutiv.

Art. 28

Conferința națională a Ordinului este constituită din membri delegați, cu drept de reprezentare proporțională, ai filialelor teritoriale. Filiala teritorială va asigura participarea la Conferința națională a Ordinului cel puțin a unui reprezentant al fiecărui județ cuprins în filială.

Art. 29

(1) Conferința națională a Ordinului Arhitecților din România are următoarele atribuții:

- a)** adoptă și modifică Regulamentul Ordinului, Codul deontologic al profesiei și regulamentul-cadru pentru filialele teritoriale*);

*) A se vedea Regulamentul de organizare și funcționare a Ordinului Arhitecților din România, Codul deontologic al profesiei de arhitect și Regulamentul-cadru privind înființarea, organizarea și funcționarea filialelor teritoriale ale Ordinului Arhitecților din România, publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 342 din 21 mai 2012.

- b)** adoptă organizarea aparatului administrativ al Ordinului;
- c)** alege și revocă președintele Ordinului;
- d)** alege și revocă membrii Consiliului național al Ordinului;
- e)** alege membrii comisiilor de cenzori și de disciplină la nivel național, precum și membrii altor comisii de specialitate;
- f)** adoptă hotărâri cu privire la toate problemele aflate pe ordinea de zi stabilită în convocare;
- g)** aprobă valoarea cotizațiilor anuale unice pentru categoriile de membri ai Ordinului.

(2) Conferința națională a Ordinului este legal constituită la prima convocare în prezența a cel puțin două treimi din numărul delegaților, iar hotărârile se adoptă cu votul majorității membrilor prezenți. Dacă la prima convocare condiția de prezență nu este îndeplinită, la a doua convocare, după cel puțin două săptămâni, Conferința națională este legal constituită în prezența majorității membrilor și adoptă hotărâri cu majoritatea membrilor prezenți.

Art. 30

(1) Între reuniunile Conferinței naționale, activitatea Ordinului va fi coordonată de Consiliul național, două treimi din numărul membrilor acestuia trebuind să fie arhitecți cu drept de semnătură.

(2) Componenta Consiliului național va asigura reprezentativitatea proporțională a membrilor filialelor teritoriale.

(3) Fiecare filială teritorială stabilește prin hotărâre proprie candidații propuși pentru Consiliul național.

Art. 31

(1) Președintele Ordinului Arhitecților din România, ales dintre arhitecții cu drept de semnătură, reprezintă Ordinul în relațiile sale cu alte persoane fizice și juridice sau cu autorități din România și din străinătate, putând să încheie, în numele Ordinului, convenții și contracte. De asemenea, președintele conduce lucrările Conferinței naționale și ordonă cheltuielile bugetare ale Ordinului.

(2) Vicepreședinții Ordinului Arhitecților din România sunt înlocuitori de drept ai președintelui, în ordinea stabilită de Conferința națională.

Art. 32

- (1) Activitatea curentă a Ordinului Arhitecților din România este coordonată de Colegiul director.
- (2) Colegiul director este ales cu votul majorității membrilor Consiliului național.
- (3) Cel puțin două treimi din numărul membrilor Colegiului director trebuie să fie arhitecți cu drept de semnătură.

Art. 33

Forurile de conducere, comisiile Ordinului Arhitecților din România și conducerea filialelor teritoriale sunt alese prin votul secret al majorității participanților cu drept de vot.

Art. 34

Organizarea și funcționarea Ordinului Arhitecților din România vor fi stabilite prin Regulamentul Ordinului, aprobat de Conferința națională.

SECȚIUNEA 2: Filialele teritoriale ale Ordinului Arhitecților din România

Art. 35

- (1) La nivelul județelor cu cel puțin 50 de membri, precum și în municipiul București se vor înființa prin liberă asociere filiale teritoriale ale Ordinului, reunindu-i pe arhitecții domiciliați în raza teritorială a județului.
- (2) Dacă într-un județ există un număr mai mic de 50 de membri, se vor putea înființa filiale teritoriale prin asocierea arhitecților cu domiciliile în județe limitrofe, până când numărul acestora va ajunge la minimum 50 de membri.
- (3) În cadrul unui județ sau într-o zonă formată din două sau mai multe județe limitrofe, precum și în municipiul București se poate înființa o singură filială a Ordinului.
- (4) Filialele teritoriale dobândesc personalitate juridică de drept privat de la data adunării generale constitutive a membrilor, ocazie cu care se vor stabili:
  - a) orașul de reședință a filialei teritoriale și sediul acesteia;
  - b) forurile de conducere ale filialei.

Art. 36

La înființarea lor filialele teritoriale își vor elabora propriile regulamente în baza regulamentului-cadru la nivel național, aprobat de Conferința națională a Ordinului Arhitecților din România.

SECȚIUNEA 3: Tabloul Național al Arhitecților

Art. 37

- (1) Pentru centralizarea evidenței arhitecților din întreaga țară se înființează Tabloul Național al Arhitecților, document care se publică anual în Monitorul Oficial al României, Partea I.
- (2) Înregistrarea în Tabloul Național al Arhitecților evidențiază forma în care membrii înregistrați își exercită dreptul de semnătură, adresa profesională și filiala din care fac parte.
- (3) Înregistrarea în Tabloul Național al Arhitecților permite exercitarea dreptului de semnătură pe întreg teritoriul României.
- (4) Arhitecții care au dreptul de semnătură suspendat, indiferent de motive, vor fi evidențiați separat în partea a II-a a Tabloului Național al Arhitecților.

Art. 38

Ordinul Arhitecților din România emite documentele necesare arhitecților cetățeni români care doresc să exercite profesia în statele membre ale Uniunii Europene, în statele membre ale Spațiului Economic European, în Confederația Elvețiană, precum și în state terțe.

SECȚIUNEA 4: Răspunderea disciplinară

Art. 39

- (1) Membrii Ordinului Arhitecților din România răspund disciplinar pentru nerespectarea prevederilor prezentei legi, a codului deontologic al profesiei, a hotărârilor proprii adoptate de forurile de conducere abilitate ale Ordinului, precum și pentru orice abateri săvârșite în legătură cu profesia sau în afara acesteia care aduc prejudicii prestigiului profesiei sau Ordinului.
- (2) Sancțiunile disciplinare sunt:
  - a) avertismentul;
  - b) votul de blam;
  - c) suspendarea pe o perioadă de 6-12 luni a dreptului de semnătură;
  - d) suspendarea pe o perioadă de 6-12 luni a calității de membru al Ordinului Arhitecților din România.
- (3) Sancțiunile prevăzute la alin. (2) lit. a) și b) se aplică de către colegiul director teritorial, la propunerea comisiei teritoriale de disciplină.
- (4) Sancțiunile prevăzute la alin. (2) lit. c) și d) se aplică de Consiliul național al Ordinului, la propunerile comisiilor teritoriale de disciplină, în baza hotărârii comisiei de disciplină la nivel național.
- (5) Împotriva hotărârii comisiei teritoriale de disciplină, prin care s-a aplicat una dintre sancțiunile disciplinare prevăzute la alin. (2) lit. a) și b), se poate formula contestație la Comisia națională de disciplină în termen de 30 de zile de la data comunicării hotărârii.
- (6) Împotriva hotărârii Comisiei naționale de disciplină, prin care s-a aplicat o sancțiune disciplinară prevăzută la alin. (2), se poate formula contestație la instanța judecătorească de contencios administrativ competentă, în termen de 30 de zile de la data comunicării hotărârii.
- (7) În condițiile neînceperii procedurii de judecare a abaterilor, aplicarea sancțiunilor se prescrie în termen de 2 ani de la săvârșirea lor.

Art. 40

- (1) Comisiile de disciplină ale Ordinului Arhitecților din România sunt organe cu activitate jurisdicțională și se organizează la nivel național și teritorial pentru fiecare filială.
- (2) Comisia națională de disciplină este alcătuită din 5 arhitecți cu minimum 10 ani vechime, din care în mod obligatoriu 3 arhitecți cu drept de semnătură.
- (3) Comisia de disciplină alege un președinte din rândul membrilor săi.
- (4) Hotărârile comisiilor de disciplină se validează cu majoritate simplă de voturi.
- (5) Procedura judecării abaterilor este prevăzută în Regulamentul Ordinului Arhitecților din România și se completează cu prevederile Codului de procedură civilă.

Art. 41

După un an de la aplicarea deciziei de retragere definitivă a dreptului de semnătură sau a calității de membru al

Ordinului Arhitecților din România cel în cauză poate cere reexaminarea deciziei. În caz de respingere, o nouă cerere nu poate fi făcută decât după un an.

Art. 42

În cazul în care instanțele judecătorești pronunță hotărâri definitive de condamnare a unui arhitect cu drept de semnătură pentru fapte penale legate de exercitarea profesiei sau aplică sancțiunea complementară a interdicției de exercitare a acestei profesii, o copie de pe dispozitivul hotărârii va fi comunicată filialei Ordinului Arhitecților din România, organizată la nivel teritorial, pentru a opera radierea din tabloul arhitecților în raza căruia își are domiciliul.

CAPITOLUL IV: Dispoziții tranzitorii și finale

Art. 43

În termen de un an de la data intrării în vigoare a prezentei legi toți arhitecții cu diplomă de licență sau asimilată, eliberată de instituțiile de învățământ superior de arhitectură cu durata studiilor de minimum 5 ani, vor obține, în baza unor cereri, înscrierea în Ordinul Arhitecților din România și în tabloul arhitecților din raza filialei unde își au domiciliul și vor putea exercita dreptul de semnătură, indiferent de vechimea în profesie.

Art. 44

(1) Poartă titlul de conductori arhitecți absolvenții cu diplomă eliberată de instituții de învățământ superior de arhitectură acreditate de statul român, cu durata studiilor de minimum 3 ani.

(2) Conductorii arhitecți, absolvenți cu diplomă ai instituțiilor de învățământ superior de arhitectură cu durata studiilor de minimum 3 ani, pot cere înscrierea în una dintre filialele teritoriale ale Ordinului Arhitecților din România, în a căror rază își au domiciliul.

(3) Conductorii arhitecți, absolvenți cu diplomă până la data intrării în vigoare a prezentei legi, și absolvenții din următorii 3 ani de la data intrării în vigoare a prezentei legi pot primi drept de semnătură limitat la categoriile de lucrări pentru care legea recunoaște acest drept.

(4) Tehnicienii arhitecți, absolvenți ai Școlii Tehnice de Arhitectură și Construcția Orașelor - STACO - până în anul 1973 inclusiv, cu o practică profesională de cel puțin 7 ani, care, prin completarea studiilor, dobândesc diploma de conductor arhitect, vor primi drept de semnătură fără efectuarea unei alte perioade de practică profesională.

Art. 45

În vederea protejării dreptului de autor membrii Ordinului Arhitecților din România pot cere înregistrarea studiilor, planurilor și proiectelor elaborate într-o evidență specială la Ordin, primind astfel dată certă.

Art. 46

După 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, pentru toți cei care vor exercita profesia de arhitect fără să îndeplinească prevederile acesteia vor fi propuse sancțiuni disciplinare, administrative sau plângere penală, după caz.

Art. 47

(1) În termen de 60 de zile de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I, un comitet de inițiativă format din reprezentanți ai asociațiilor profesionale din domeniu asigură convocarea Conferinței naționale de constituire a Ordinului Arhitecților din România.

(2) În termen de 90 de zile de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I, Conferința națională va adopta Regulamentul-cadru al Ordinului Arhitecților din România și Codul deontologic al profesiei de arhitect.

Art. 48

Pentru constituirea filialelor teritoriale ale Ordinului, Uniunea Arhitecților din România, înființată prin Decretul-lege nr. 127/1990 privind unele măsuri referitoare la activitatea Uniunii Arhitecților din România și a asociațiilor teritoriale ale arhitecților, va pune la dispoziție acestuia banca sa de date, cuprinsă în Registrul Național al Arhitecților, evidența membrilor și întreaga arhivă.

Art. 49

În cazul licitațiilor și al concursurilor de soluții în domeniul arhitecturii și urbanismului, cel puțin o treime din numărul membrilor comisiei de evaluare sau ai juriului trebuie să fie arhitecți cu drept de semnătură, dintre care un reprezentant al Ordinului și un reprezentant al unei instituții de învățământ superior de arhitectură acreditate de statul român.

Art. 50

În termen de 3 luni de la intrarea în vigoare a prevederilor prezentei legi, Guvernul va aproba normele metodologice*) de aplicare a acesteia, care vor cuprinde:

*) A se vedea Hotărârea Guvernului nr. 932/2010 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicarea a Legii nr. 184/2001 privind organizarea și exercitarea profesiei de arhitect, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 645 din 16 septembrie 2010, cu modificările ulterioare.

a) metodologia de recunoaștere automată a diplomelor de licență și a altor documente similare eliberate de instituțiile de învățământ superior de arhitectură, recunoscute de statul român sau de statele membre ale Uniunii Europene, statele membre ale Spațiului Economic European și de Confederația Elvețiană;

b) metodologia și instituțiile competente pentru eliberarea documentelor necesare obținerii dreptului de semnătură în conformitate cu prevederile art. 11 și 12;

c) autoritatea abilitată să emită documentele necesare arhitecților cetățeni români care doresc să exercite profesiunea în statele membre ale Uniunii Europene, în statele membre ale Spațiului Economic European sau în Confederația Elvețiană.

Art. 51

(1) Prevederile art. 4, 5 și 12, precum și cele care fac trimitere la acestea se aplică cetățenilor statelor membre ale Uniunii Europene, cetățenilor statelor membre ale Spațiului Economic European și cetățenilor elvețieni de la data aderării României la Uniunea Europeană.

(2) Până la data aderării României la Uniunea Europeană, cetățenilor statelor membre ale Uniunii Europene, cetățenilor statelor membre ale Spațiului Economic European și cetățenilor elvețieni li se vor recunoaște calificările profesionale prin echivalarea studiilor, potrivit legii.

Art. 52

Dispozițiile prezentei legi se completează cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 49/2009 privind libertatea de stabilire a prestatorilor de servicii și libertatea de a furniza servicii în România, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 68/2010, și cu prevederile Legii nr. 200/2004 privind recunoașterea diplomelor și calificărilor

profesionale pentru profesiile reglementate din România, cu modificările și completările ulterioare, în măsura în care nu sunt contrare prevederilor prezentei legi.

▶(la data 01-feb-2016 Art. 52 din capitolul IV modificat de Art. 1, punctul 7. din Ordonanta 12/2016)

Art. 53

(1) Prezenta lege va intra în vigoare în termen de 60 de zile de la data publicării ei în Monitorul Oficial al României, Partea I^{**}).

^{**}) Legea nr. 184/2001 a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 195 din 18 aprilie 2001.

(2) Orice alte dispoziții contrare prezentei legi se abrogă.

*

Prezenta lege transpune prevederile art. 3 alin. (1) lit. d), art. 3 alin. (3), art. 4, art. 6 (parțial), art. 7 alin. (1) și (2), art. 8 alin. (1), art. 21 alin. (1), art. 47, art. 48 alin. (2), art. 50 alin. (2), art. 54, art. 55a, art. 56 alin. (2), art. 56a alin. (2) și art. 57a alin. (1) și (2) din Directiva 2005/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 septembrie 2005 privind recunoașterea calificărilor profesionale, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 255 din 30 septembrie 2005, modificată prin Directiva 2013/55/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 20 noiembrie 2013 de modificare a Directivei 2005/36/CE privind recunoașterea calificărilor profesionale și a Regulamentului (UE) nr. 1.024/2012 privind cooperarea administrativă prin intermediul Sistemului de informare al pieței interne ("Regulamentul IMI"), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 354 din 28 decembrie 2013.

▶(la data 01-feb-2016 Art. 53, alin. (2) din capitolul IV modificat de Art. 1, punctul 8. din Ordonanta 12/2016)

*****

^{*}) Republicată în temeiul art. II din Legea nr. 64/2014 pentru modificarea și completarea Legii nr. 184/2001 privind organizarea și exercitarea profesiei de arhitect, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 355 din 14 mai 2014, dându-se textelor o nouă numerotare.

Legea nr. 184/2001 a fost republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 771 din 23 august 2004 și a mai fost modificată și completată prin:

- Legea nr. 172/2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 184/2001 privind organizarea și exercitarea profesiei de arhitect, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 513 din 23 iulie 2010;

- Legea nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 365 din 30 mai 2012, cu modificările ulterioare;

- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 44/2012 privind modificarea art. 81 din Legea nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 606 din 23 august 2012, aprobată prin Legea nr. 206/2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 762 din 13 noiembrie 2012;

- Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 757 din 12 noiembrie 2012, rectificată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 117 din 1 martie 2013, cu modificările ulterioare;

- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 4/2013 privind modificarea Legii nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative conexe, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 68 din 31 ianuarie 2013, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 214/2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 388 din 28 iunie 2013;

- Legea nr. 2/2013 privind unele măsuri pentru degrevarea instanțelor judecătorești, precum și pentru pregătirea punerii în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 89 din 12 februarie 2013.

Publicat în Monitorul Oficial cu numărul 470 din data de 26 iunie 2014